

SEE BEYOND THE HEAD- LINES

GÜNDELİK YAŞAMDA ÇOĞU ZAMAN YALAN VE MANİPÜLATİF HABERLERLE KARŞI KARŞIYA KALABİLİYORUZ. BAŞLIKLARIMIZI OKUYUN, SAHTE VE GERÇEK BİLGİLERİ BİRBİRİNDEN AYIRT EDİP EDEMEYECEĞİNİZİ KONTROL EDİN. TAHMİNLERİNİZİ DOĞRULAMAK İÇİN BAŞLIKLARA BİR FİLTRE KOYUN.

KOMPLO TEORİLERİ

KARMAŞIK VE KAFA KARIŞTIRICI SORULARA BASİT CEVAPLAR VERİR. HER ZAMAN DİKKATLE SAKLANDIĞI VARSAYILAN GİZLİ BİLGİLER ETRAFINDA DÖNÜP DOLAŞIR. BU TÜR BİLGİLERİN KAYNAKLARI HER ZAMAN ANONİMDİR. BU TEORİLERE İNANMAYAN İNSANLAR KÖR VE BEYİNLERİ YIKANMIŞ OLMAKLA SUÇLANIR.

DÜŞMAN YUKARIDA

düşmanlarımız tarafından yönetiliyoruz

Yetkililer karar verdi Emeklilerin sayısı azaltılmalı. Ülkemizin yetkilileri gizli bir plan geliştirebilir. Bazı emeklilerin sağlık sigortası iptal edilecek. Bu bilgi dikkatlice herkesten gizleniyor.

DÜŞMAN İÇERİDE

düşmanlar toplumun içerisinde

Komşunuzun evcil hayvanı var mı? Şehrimizde katil köpekler yetiştiriliyor. Gizli kaynaklarımızdan, şehrimizde kimliği belirsiz kişilerin sokaklarda şehir halkını öldürmeleri için köpekler yetiştirildiğini öğrendik. Sokaklarda ve apartmanların girişlerinde dikkatli olun.

DÜŞMAN DIŞARIDA

dış düşmanlar toplumda kol geziyor

Şu anda, ana vatanımızı savaşa sürükleyecek bir ülkeler koalisyonu oluşturuluyor. Başarılı ve müreffeh olduğumuz için bizden nefret eden bazı ülkeler başarımızı baltalamak istiyor. Bunu yapmak için er ya da geç bize karşı savaş açacaklar.

İYİLİKSEVER KOMPLOLAR

bilinmeyen iyi güçler, iyiliği getirmek için gizlice harekete geçiyor

İşlenen suçlarla ilgili sorun yakında çözülecek. Yeni yüksek kuvvetlerin dün yaya gelmelerini bekliyoruz. Tüm suç işleyenleri cezalandıracaklar ve bunun ardından tüm dünyada iyilik ve refah hüküm sürecektir. Onların ortaya çıkışını var olan dinlerin hiçbiri açıklamadı.

DÜŞMAN AŞAĞIDA

sıradan insanlar, işçiler vs. bir kalkışma planlıyor

Sokakları temizleyenlere işçiler dikkat edin. Sokak temizlikçilerinin küçük düşürücü görevlerinden bıktıklarını öğrendik. Adaleti getirmek için bir kalkışma planlıyorlar. Bu kimliklerini açıklamayacağımız kaynaklarımız tarafından bildirildi. Katliamlardan kimlerin etkileneceğini ilk öğrenenlerden olmak için web sitemizi takip edin.

SAHTE WEB SİTELERİ

ALAN ADINI TAKLİT EDEN WEB SİTELERİDİR

Bilgi kirliliği yaymak için tanınmış bir markaya atıfta bulunarak bir alan adını taklit eden web siteleridir

DOLANDIRICILIK WEB SİTELERİ

Daha doğrusu kullanıcıları dolandırmak için kullanılan gayrimeşru internet siteleri

WEB SİTESİ-FOSSEPTİKLER

Bilgi kirliliği ve yanlış bilgi yayan siteler, bunların sahipleri ve içeriklerin yazarları belirsizdir, bu sitelerin isimleri iyi bilinen medya organlarının isimlerini taklit eder.

Ünlü bir politikacı: "Güçlü ülkelerin liderleri bir anlaşmaya varmazlarsa yarın dünyanın sonu gelecek!" - www.abccgtn.com

Herkes bunu bilmeli ve hemen kaydetmelidir - www.cbscnbc.com

GERÇEK, GÜVENİLİR SİTELER GİBİ GÖRÜNÜRLER, FAKAT ASLINDA TAKLİTTİRLER VE AMAÇLARI BİLGİ KİRLİLİĞİ YAYMAK YA DA PARANIZI ÇALMAKTIR

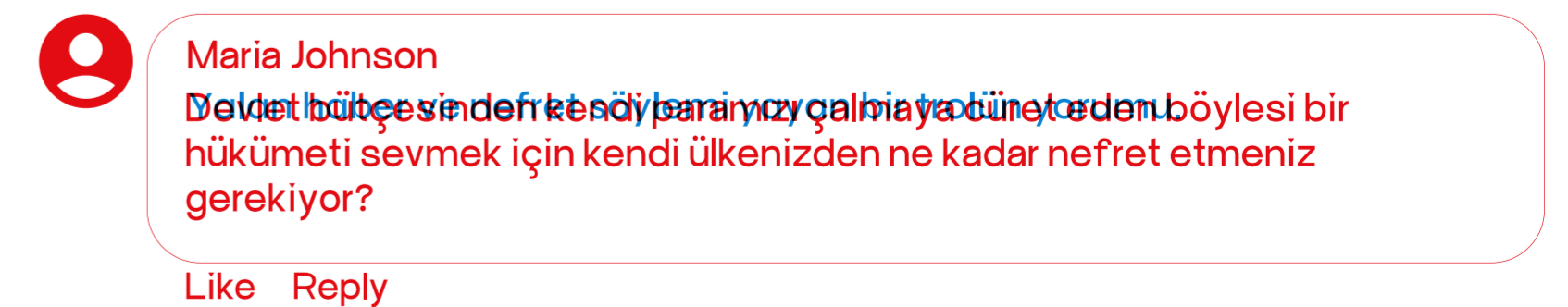
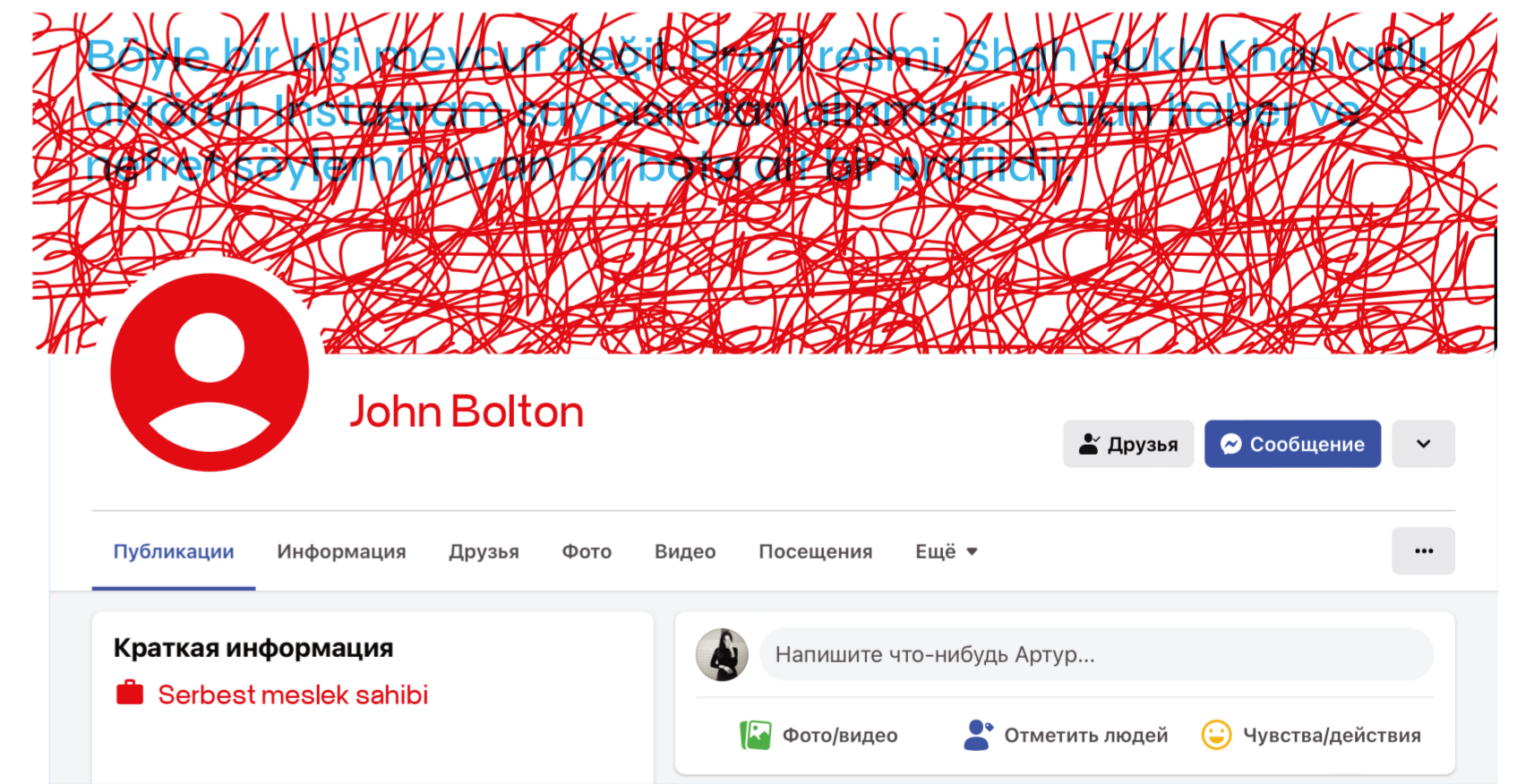
SİTESİ-EFEMERALARI

Bilgi kirliliği yaymak için kısa bir süreliğine oluştururlar, güvenilir ve yetkili gibi görünürler

BOT VE TROLL HESAPLAR

kavga başlatmak, sahte ve nefret söylemi yaymak için sosyal ağlarda gerçek insanları taklit eden sahte hesaplar. Genellikle profillerinde neredeyse hiçbir bilgi bulunmaz, fotoğrafları başkalarının sayfalarından çalıntıdır

Bilgi Kirliliği

SAHTE HABERLER

Siyasi ve diğer görüşleri etkilemek amacıyla veya şaka amaçlı olarak internette veya medyada haber olarak yayılan asılsız hikayeler

Yunanistan'da iktidardaki merkez sağ parti "Yeni Demokrasi" Haziran 2023 seçimlerini kaybetti.

Gerçekte Yunanistan'da Haziran 2023'te gerçekleştirilen seçimler sonrasında iktidardaki muhafazakar parti "Yeni Demokrasi"dir.

İNSANLARI KANDIRMAK İÇİN YAYILAN YANLIŞ BİLGİ. (CAMBRIDGE SÖZLÜĞÜ)

KARA PROPAGANDA

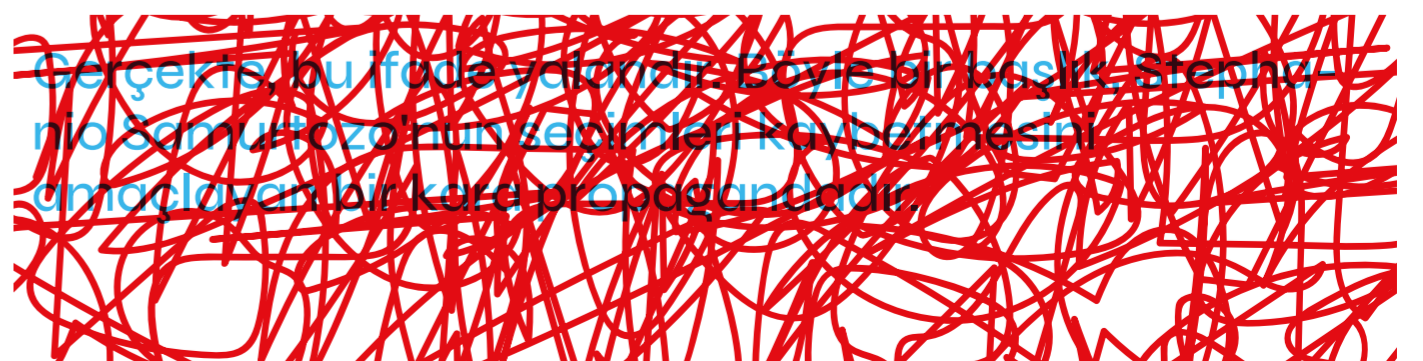
geldiği iddia edilen kaynaktan gelmeyen propaganda (Collins İngilizce Sözlük), itibarsızlaştırması gereken kişiler tarafından üretildiği izlenimini verir

"İran'da terörizmi ve İslami köktenciliği desteklediği için İşçi Partisi'ne müteşekkirim!" - İslami Yeni Zelanda Vakfı.

Gerçekte İslami Yeni Zelanda Vakfı denilen vakıf mevcut değildir. Böyle bir vakıf İşçi Partisi'nin seçimleri kaybetmesini amaçlayan bir kara propagandadır.

Yeni seçilen politikacı Stephanio Samurtozo, uyuşturucu kullandığını ve gençliğinde bir tavuk çaldığını iddia ediyor.

Gerçekten bu ifade yalanlıdır. Böyle bir kişilik Stephanio Samurtozo'nun zehirleri kaybetmesini amaçlayan bir kara propagandadır.

UYDURMA İÇERİK

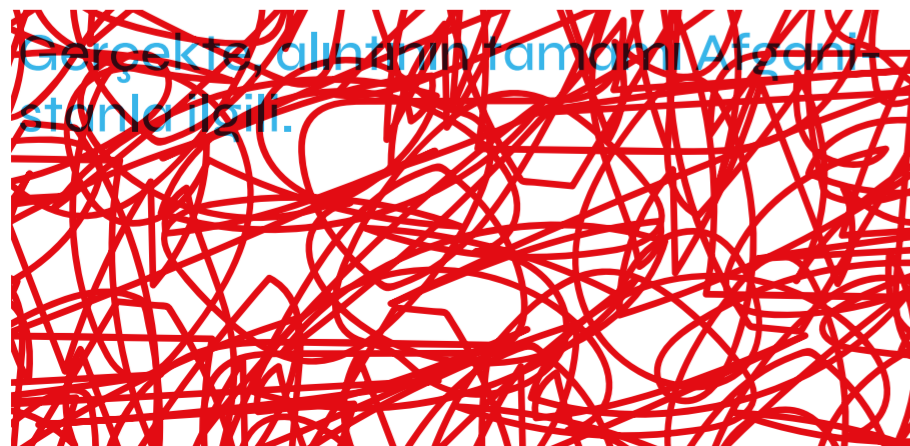
BİRİSİNİ ALDATMAK AMACIYLA
YANLIŞ VEYA EKSİK BİLGİ
BARINDIRAN İÇERİK

BAĞLAMINDAN KOPARILMIŞ ALINTILAR

Mesajın anlamını değiştirmek amacıyla başka bir bağlama yerleştirilen ve bir bütün olarak sunulan alıntı bölümü

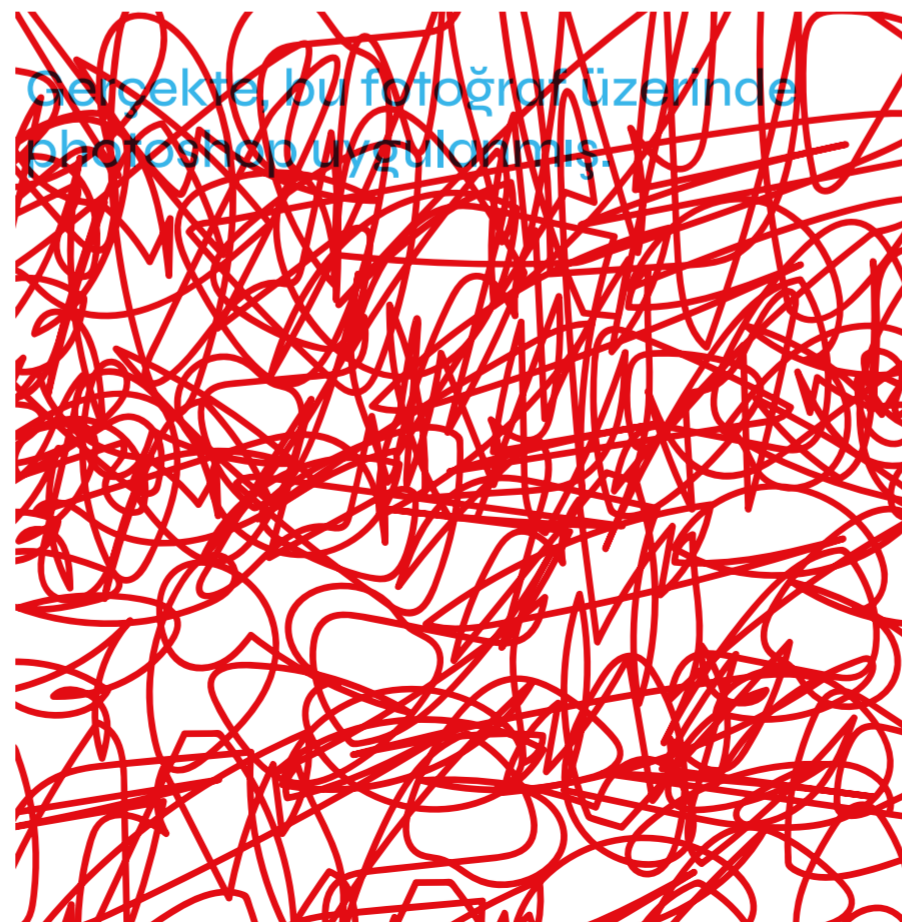
Joe Biden, ABD askerlerinin Ukrayna'da savaştığını kabul etti ve şöyle söyledi: "Bu görevin olağanüstü başarısı, Birleşik Devletler ordusunun, diplomatlarımızın ve istihbarat uzmanlarımızın inanılmaz becerisi, kahramanlığı ve özverili cesareti sayesinde gerçekleşmiştir."

SAHTE FOTOĞRAF VE VİDEOLAR

İlettikleri bilgileri değiştirmek amacıyla fotoğraf veya video editörleri tarafından değiştirilen fotoğraflar ve videolar

Joe Biden ve Emmanuel Macron'un eşleri kampanya gezisine çıktılar.

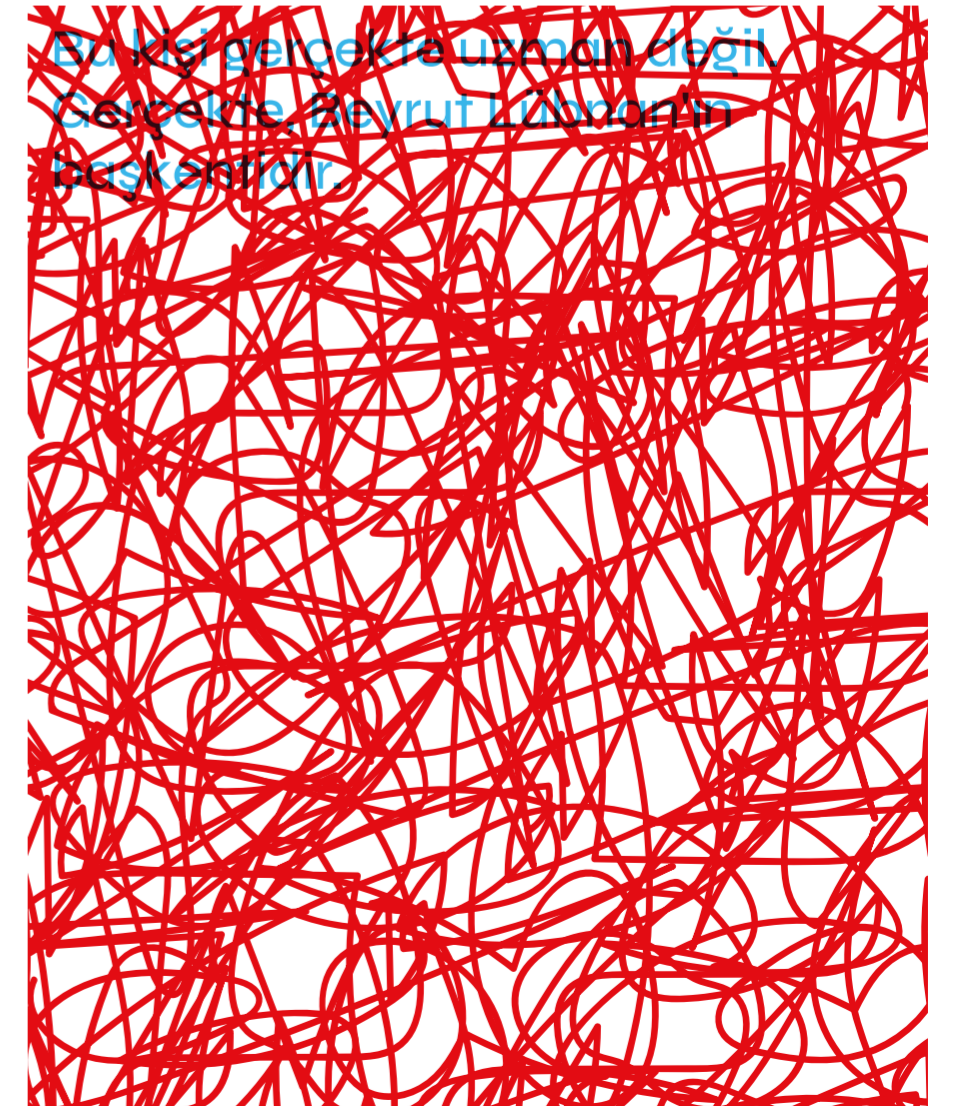
Gerçekte bu fotoğraf üzerinde fotoğrafçılık uygulanmıştır.

SAHTE UZMANLAR

Herhangi bir uzmanlığı olmadığı halde bir alanda uzmanmış gibi davranan ve genellikle yalan haber ve manipülasyon yayan kişiler.

**Siyaset bilimci:
"Suriye'deki savaş,
başkent Beyrut
isyancıların kontrolüne
geçtiğinde sona erecek".**

Bu kişi gerçek uzman değil.
Sadece Beyrut Labireni
başkentidir.

MANİPÜLATİF İÇERİK

GENELLİKLE HAKSIZ VEYA DÜRÜST OLMAYAN BİR ŞEKİLDE, BİRİSİNE KENDİ YARARINIZA BİR ŞEY YAPTIRMAK İÇİN ÜRETİLEN İÇERİK.

TIKLAMA TUZAĞI

Okuyucuyu haberin linkine tıklamaya teşvik eden bir başlıktır. Fakat bu adlandırma sansasyonel, reklam olduğu belli olan ya da sadece yanıltıcı manşetleri tanımlamak için hakaret anlamında kullanılır

Bugün hanginizin öleceğini öğrenin.

Böyle bir başlık, tıklama tuzağıdır. Bu maddede üstte de hangi kavramın yanlış olarak sunularsa neden olma ihtimalinin daha yüksek olduğunu düşünmek gerekir.

Bu kötü alışkanlıklar sağlığınıza zarar vermez.

Böyle bir başlık tıklama tuzağıdır. Bu maddede üstte de hangi kavramın yanlış olarak sunularsa neden kötü olarak sunulduğunu düşünmek gerekir. Fakat yine de haberin daha fazla detayları da okunmalıdır.

TARAFILİ HABERLER

Kişisel görüşlere dayalı olarak bir kişi, nesne veya olaya karşı duygusal bir ön yargıyı yansıtan tek taraflı haber

Uzmanlar Donald Trump'ın 2024'teki başkanlık seçimlerini neden kazanabileceğini açıklıyor.

Bu haber yalıtılmıştır. Yalnızca Trump destekçilerinin görüşlerini yansıtmaktadır. Oysa gerçek gazetecilik Trump'ın başkanlığının ne kadar büyük etkisini ortaya koyacaktır.

İLERİ SEVİYEDE DUYGUSAL İÇERİK

Bizim için ölmek daha ucuz.

Bu başlık oldukça duygusal. Oysa profesyonel bir başlık "Polonya'da valoncalılara yapılan saldırıya karşı yardım için koşullarını açıkladık" şeklinde olmalıdır.

Geleceğimiz: Kıtık, güneşsiz bir 10 yıl ve 5 milyar insanın ölümü

Bu başlık oldukça duygusal. Oysa profesyonel bir başlık "Amerika Birleşik Devletleri'nde iklim kriziyle ilgili bir rapor, Rusya'da AB'ye karşı bir görüş bildirildiği" şeklinde olmalıdır.

GERÇEKMIŞ GİBİ SUNULAN GÖRÜŞLER

Bir alıntı olarak değil, fakat doğru-luğu kanıtlanmış bir gerçek olarak yayınlanan bir öngörü, tahmin, varsayım ya da bir kişiye ait öznel tercih

Küresel ısınma 5 yıl içinde sona erecek.

Bu ifade gerçekmiş gibi sunulmuş bir görüştür. Gerçekle sadece ilgili bilimci Alberto Bertone'nin görüşünün olmasıyla değil, aynı zamanda diğer bilimci görüşleriyle de karşılaştırılmalıdır.

Ülkemize turist akışı önümüzdeki yıl iki katına çıkacak.

Bu ifade gerçekmiş gibi sunulmuş bir görüştür. Aslında başlıca turist ekonomist Pedro Pablo Kuczynski'nin "Hükümetimiz turizm sektörüne yönelik yatırımları zamanında kaldırırsa böyle bir sonuç mümkündür" şeklinde ifadesine dayanmaktadır.

MEMLER

BAZI OLAYLARA VEYA DURUMLARA KARŞI BELİRLİ BİR TUTUM SERGİLEYEN VE İNTERNETTE YAYINLANAN ESPRİLİ KISA İRONİK BİLGİLER (İFADE, GÖRÜNTÜ, SES, VİDEO)

Çoğunlukla sözeldir - metin veya ses

"Make America Great Again!"

Transform North America into a more preferable location, as it once was.

Alter the condition of the democratic republic of fifty states to be better than its current condition, making it as high quality as it was previously.

I, Donald J. Trump, am currently inclined to use a position of power to modify the location that is above the country of Mexico and below the country of Canada to be held up to the standards it cemented to be of excellent status, at an earlier point in the country's lifetime.

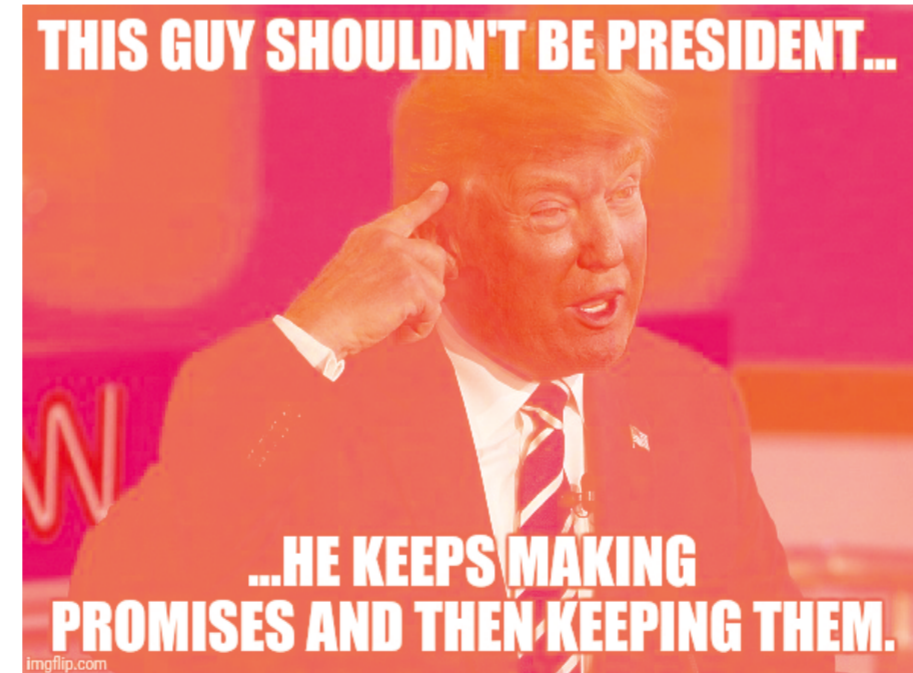

USA

Bu seçmenleri Donald Trump'a karşı oy vermeye ikna etmeyi amaçlayan yanlış bir çeriktir. Sosyal ağlar üzerinden gençlere ulaşmayı amaçlayan mizahi bir mem şekline sokulmuştur.

Birleşik - metin + fotoğraf

Bu seçmenleri Donald Trump lehine oy vermeye ikna etmeyi amaçlayan yanlış bir çeriktir. Sosyal ağlar üzerinden gençlere ulaşmayı amaçlayan mizahi bir mem şekline sokulmuştur.

Çoğunlukla sözel değildir - fotoğraf veya video

Bu Koronavirüs salgını sırasında evde kalmayı teşvik etmeyi amaçlayan sosyal bir kampanyadır. Sosyal ağlar üzerinden gençlere ulaşmayı amaçlayan mizahi bir mem şekline sokulmuştur.

DOĞRU İÇERİK

İNSANLARI BİLGİLENDİRMEK VE ONLARA KARARLAR ALMALARINA YARDIMCI OLMAK İÇİN KULLANILAN DOĞRULANMIŞ BİLGİDİR. GAZETECİLİK STANDARTLARINA UYGUNDUR

Trump, her şeyin bağışlandığı muhafazakar bireylerin yaşadığı bir eyalette boşa nefes tüketiyor.

Bu başlık gerçek bir mükalede bulunmuş. Her ne kadar biraz kelime oyunu ve biraz da inseler içeriyor olsa da sunulan bilgilerin tamamı doğru ve mükale içeriğine uygundur.

Baltimore'da gerçekleşen bir sokak partisinde 2'si ölümcül olmak üzere 30 kişi yaralandı.

Bu başlık gerçek bir mükalede bulunmuş. Başlıkta sadece gerçekler yer almış. Metin içerisinde ise polis kurlarında orijinal olarak bazı bilgiler doğrulanmaktadır. Baltimore emniyet müdür yardımcısı Richard Worley, bir basın toplantısında, saldırının sabah saatlerinde 12:35 civarında meydana geldiğini söyledi.

Bir Rubik Küpü, Kalın Çoraplar ve Baş Döndüren Bekleyiş: Titan'ın Son Saatleri.

Bu başlık gerçek bir mükalede bulunmuş. Başlıkta her ne kadar mükalenin konusu bildirilmese de gerçekler yer almaktadır. Metin, Titan'ın enkazını yarıdan gören seçilmiş azınlığa katılmayı umduğu Titan denizaltısına giren beş gezgin hakkında. Fakat birkaç saat içinde mesajlar kesildi.

